

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ТА ІННОВАЦІЇ

Методичні вказівки
до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти
за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

Електронний ресурс

Рецензенти:

В. І. Чобіток – професор, доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу та торговельного підприємництва Навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

М. В. Корінь – професор, доктор економічних наук, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 11 від 25 червня 2025 року)*

М 66 **Митні процедури та інновації** : методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» [Електронний ресурс] / укладач Г. В. Обруч. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. – (PDF 30 с.)

Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Митні процедури та інновації» розроблені з метою забезпечення ефективного засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок у сфері митного регулювання. Зміст вказівок спрямований на формування у здобувачів здатності до критичного аналізу законодавства у сфері митного регулювання та митних процедур, дослідження сучасних тенденцій спрощення митної політики з метою стимулювання розвитку міжнародної співпраці і з урахуванням інтересів національних товаровиробників.

Опрацювання матеріалів сприяє формуванню в здобувачів практичних навичок застосування новітніх технологічних рішень у митній діяльності. Запропоновані практичні завдання спрямовані на моделювання митного оформлення, декларування, розрахунку митних платежів та аналізу інновацій у митній сфері.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», які вивчають митні процедури і зацікавлені в поглибленні навичок у цій сфері.

УДК 339.543(477)(075.8)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	
Практичне заняття №1. Законодавче регулювання діяльності митниці	6
Практичне заняття №2. Митні процедури	11
Практичне заняття №3. Здійснення митних процедур щодо окремих видів товарів	12
Практичне заняття №4. Основи переміщення через митний кордон пасажирів, їх багажу та валюти	14
Практичне заняття №5. Митні процедури при переміщенні товарів різними видами транспорту	16
Практичне заняття №6. Види митних режимів, умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування	19
Практичне заняття №7. Митне оформлення та декларування товарів	22
Практичне заняття №8. Цифрові інновації у сфері митного оформлення товарів	23
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	25

ВСТУП

Мета вивчення дисципліни – формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здатності набуття теоретичних знань та практичних умінь щодо митного забезпечення та супроводження зовнішньоекономічної діяльності підприємств, організації і здійснення митного контролю та митного оформлення окремих видів товарів, розміщення їх у певні митні режими залежно від мети переміщення.

Вивчення дисципліни дозволяє здобувачам освіти:

- ознайомитися з поняттям, основними видами та особливостями митних процедур;
- дослідити особливості організації та здійснення митного контролю та оформлення окремих видів товарів;
- отримати знання щодо особливостей митних режимів в Україні та світі;
- ознайомитися з особливостями проведення митних операцій під час організації перевезення вантажів і пасажирів в міжнародному сполученні;
- сформулювати та розвивати навички щодо митного забезпечення підприємницької діяльності.

Фокусом дисципліни «Митні процедури та інновації» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти необхідних компетентностей шляхом здобуття знань, умінь і досвіду у сфері митного регулювання та ефективного здійснення митних процедур.

Під час практичних занять студенти засвоюють теоретичні основи курсу та вдосконалюють практичні навички, виконуючи аналітичні, дослідницькі та проєктні завдання. У навчальному процесі активно використовуються сучасні освітні технології, такі як кейс-методи, мікро дослідження, командна взаємодія.

Структура практичного заняття передбачає переважання самостійної роботи здобувачів, що створює умови для поглибленого розуміння митних процедур та впровадження інновацій у сфері митного регулювання. Виконання аналітичних, дослідницьких та проєктних завдань сприяє розвитку критичного мислення, навичок прийняття рішень та адаптації до сучасних вимог митного регулювання. Також заняття включає кейс-методи, командну роботу та імітаційні ігри, що дозволяє здобувачам освіти застосовувати знання на практиці та готуватися до реальних професійних викликів у сфері митних процедур.

У процесі підготовки до занять здобувачі самостійно опрацьовують наукові, методичні та професійні джерела, що сприяє розвитку критичного мислення, навичок системного аналізу та аргументованого формулювання висновків щодо актуальних проблем і перспектив удосконалення митних процедур та впровадження інновацій у сфері митного регулювання.

Тематика практичних занять з дисципліни представлена у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Практичні заняття, їхній зміст та обсяг

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Законодавче регулювання діяльності митниці	1
2	Тема 2. Митні процедури	1
3	Тема 3. Здійснення митних процедур щодо окремих видів товарів	1
4	Тема 4. Основи переміщення через митний кордон пасажирів, їх багажу та валюти	1
5	Тема 5. Митні процедури при переміщенні товарів різними видами транспорту	2
6	Тема 6. Види митних режимів, умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування	2
7	Тема 7. Митне оформлення та декларування товарів	1
8	Тема 8. Цифрові інновації у сфері митного оформлення товарів	1
	Разом	12

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Законодавче регулювання діяльності митниці

Мета заняття: сформувати у здобувачів розуміння сутності поняття та особливостей митної політики України, ознайомити з ключовими інституціями у сфері регулювання митної політики, тарифним та нетарифним регулюванням в митному праві, структурою та положеннями Митного кодексу України.

Зміст заняття:

- 1.1. Хронологічний аналіз основних історичних подій з історії митної справи на території України.
- 1.2. Визначення основних принципів митної справи.
- 1.3. Митні органи в Україні та організаційно-правові засади їх діяльності.
- 1.4. Правовий статус, функції та повноваження Державної митної Служби України.
- 1.5. Аналіз основних законодавчих актів у сфері митної справи.
- 1.6. Вивчення Митного Кодексу України як основного закону регулювання митних відносин в Україні.

Основні терміни і поняття: митна політика, митне законодавство, регулюючі інституції, митне регулювання, зовнішньоекономічні відносини, тарифне регулювання, нетарифне регулювання, митний кодекс.

Завдання для виконання на практичному занятті

Усі митні установи України систематизовані та класифіковані відповідно до їх відомчих кодів, які наведені у *Класифікаторі Державної митної служби України, її територіальних органів та їх структурних підрозділів (Наказ Міністерства фінансів України від 26.11.2019 р. № 495)*.

Митницям та їх структурним підрозділам присвоюється 6-значний відомчий код, який формується за такою схемою:

UAMMMPPPP, де

MMM – код митниці;

PPPP – код місця митного оформлення, де місце митного оформлення - розташований за адресою, вказаною у відповідному полі.

Наприклад, UA807090, 807 – Харківська митниця, Пункт контролю на станції «Харків-сортувальний» пункту пропуску «Козача Лопань – Долбіно». Відділ митного оформлення № 2 митного поста «Харків-товарний».

Класифікатора, митний пост, відділ або сектор митного оформлення у складі митного поста, пункт пропуску або пункт контролю через державний кордон України, в якому не забезпечується постійна присутність посадових

осіб митниці в межах встановленого робочого часу (наприклад, аеропорт, який не обслуговує регулярних перевезень).

Митному посту, у складі якого відсутні відділи або сектори, відділу або сектору митного оформлення у складі митного поста повинна відповідати єдина адреса, за якою розташований такий підрозділ та знаходиться його особовий склад.

За однією адресою може знаходитись один митний пост, відділ або сектор митного оформлення митниці, крім випадків, коли:

за однією адресою з митним постом, у складі якого створено відділи чи сектори, розташовано керівництво цього митного поста та відділ чи сектор митного оформлення у його складі, посадовими особами якого здійснюється оформлення митних декларацій за відповідною адресою;

в пунктах пропуску через державний кордон України з позмінним режимом роботи за однією адресою з керівництвом митного поста створено декілька відділів чи секторів митного оформлення у складі митного поста, що відповідають робочим змінам.

У графі «Ознака пункту пропуску» код складається з трьох знаків і сформовано за такою схемою:

перший знак – цифри 1 – 4, 9, які визначають категорію пункту пропуску, пункту контролю, а саме: 1 – міжнародний; 2 – міждержавний; 3 – місцевий; 4 – міжнародний, місцевий, 9 – інше.

другий знак - цифри 1 – 9, які визначають вид сполучення через пункт пропуску, а саме:

1 – автомобільний; 2 – залізничний; 3 – повітряний; 4 – річковий; 5 – морський; 6 – поромний; 7 – пішохідний; 8 – трубопровідний; 9 – лінія електропередачі.

третій знак позначає суміжну країну, на кордоні з якою розташований пункт пропуску: 0 – суміжна країна відсутня; 1 – Російська Федерація; 2 – Республіка Білорусь; 3 – Республіка Польща; 4 – Словацька Республіка; 5 – Угорська Республіка; 6 – Румунія; 7 – Республіка Молдова.

Пункт пропуску через державний кордон України – це спеціально виділена територія на залізничних і автомобільних станціях, у морських і річкових портах, аеропортах з комплексом будівель, споруд і технічних засобів, де здійснюються прикордонний, митний та інші види контролю і пропуск через державний кордон осіб, транспортних засобів, вантажів та іншого майна. Пункти пропуску відкриваються (закриваються) за рішенням Кабінету Міністрів України.

При цьому прикордонний пункт пропуску – це місце, через яке громадяни, транспортні засоби, товари та інші предмети перетинають державний кордон. Основне завдання прикордонного пункту – контроль за перетином державного кордону. Тут проводиться перевірка документів, здійснюється контроль національної безпеки, ідентифікація осіб, транспортних засобів та вантажів. В прикордонних пунктах пропуску працюють прикордонники, які контролюють в'їзд і виїзд громадян та транспортних засобів через кордон.

Митний пункт пропуску – це спеціальне місце, де здійснюється митний контроль та митне оформлення товарів і вантажів під час їх переміщення через кордон. На митному пункті пропуску митники перевіряють митні декларації, оцінюють митну вартість товарів, нараховують мито та ПДВ, проводять контроль за дотриманням митних правил. В цьому пункті можуть проводитись також перевірки на предмет наявності заборонених товарів.

Основна різниця: прикордонний пункт пропуску відповідає за безпеку та контроль за перетином кордону, митний пункт пропуску фокусується на митних процедурах і контролі за товарообігом через кордон. У багатьох випадках ці пункти можуть бути об'єднані в один комплекс, де проводяться як прикордонний, так і митний контроль, але за суттю це два різних аспекти контролю на кордоні.

Завдання 1.

Проаналізувати процеси законодавчого регулювання митних процедур в одній із країн (на вибір студента).

Завдання 2.

Вивчити географічне розташування регіональних митниць України і, користуючись Класифікатором Державної митної служби України, її територіальних органів та їх структурних підрозділів, затвердженим 26.11.2019 р. № 495 <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0495201-19#Text> і Довідником митних органів та їх структурних підрозділів <https://qdpro.com.ua/uk/direct/8>, заповнити табл. 1.1, вказавши десять митних пунктів пропуску.

Таблиця 1.1

Характеристика митних пунктів пропуску

№ з/п	Митна установа, код	Митний пост	Пункт пропуску
1	UA807090 Харківська митниця	Харків-товарний	Козача Лопань – Долбіно
2			
3			
4			
...			
10			

Завдання 3.

Ідентифікувати митні установи, яким відповідають наступні відомчі коди:

- 1) UA102000;
- 2) UA100000;
- 3) UA500000;
- 4) UA110000;
- 5) UA209000;
- 6) UA100370;
- 7) UA500050;
- 8) UA807200;
- 9) UA903170;
- 10) UA20608

Наприклад:

UA806040 – Сектор митного оформлення № 1 митного поста «Полтава».

Завдання 4.

Охарактеризуйте митну інфраструктуру однієї з областей України. Заповніть табл. 1.2 нижче.

Таблиця 1.2

Митна інфраструктура _____ області

Вид пункту пропуску	Митниці		
Автомобільні			
Залізничні			
Повітряні			
Пішохідні			

Завдання 5.

Для ідентифікації товарів в Українській класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД) прийнятий 10-значний цифровий код. УКТ ЗЕД є частиною державної системи стандартизації і служить Товарною номенклатурою Митного тарифу України.

Таблиця 1.3

Структура УКТ ЗЕД

Блок ідентифікації (цифровий код)	Найменування товару	Скорочене позначення додаткової одиниці виміру та обліку*\
XX XX XX XX XX	текстовий опис товарних позицій, товарних підпозицій, товарних категорій; товарних підкатегорій.	м, м ² , м ³ , шт., л, тощо

Структура УКТ ЗЕД подана в табл. 1.3. УКТ ЗЕД містить *цифровий код товару, найменування товару та додаткову одиницю виміру і обліку товару.*

Цифровий код товару за УКТ ЗЕД містить наступні 5 рівнів деталізації:

- код групи (перші 2 знаки);
- код товарної позиції (перші 4 знаки);
- код товарної підпозиції (перші 6 знаків);
- код товарної категорії (перші 8 знаків);
- код товарної підкатегорії (10 знаків).

Найменування товарів має юридичну силу і включає текстовий опис товарних позицій і всіх нижчих угруповань (товарних підпозицій, товарних категорій, товарних підкатегорій).

Визначити код товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД). Вихідні дані наведені в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Перелік товарів для визначення код згідно з УКТ ЗЕД

№	Вид вантажу
1	Апаратура вібромасажна електрична
2	Банани сушені
3	Вагони трамвайні для широкої колії
4	Велосипеди
5	Гітари струнні
6	Кава не смажена без кофеїну
7	Карти гральні
8	Крани мостові на стаціонарних опорах
9	Лялькові коляски
10	Меблі кухонні секційні
11	Мед натуральний
12	Морква та ріпа
13	Морозильники для зберігання заморожених харчових продуктів
14	Насоси для цивільної авіації
15	Нитки шовкові
16	Обладнання кліткове або підлогове для утримання та вирощування птиці
17	Окуляри з оптичними лінзами
18	Побутові посудомийні машини
19	Помідори свіжі
20	Риба копчена, філе лосося
21	Рис у плівці
22	Рубіни, сапфіри, смарагди
23	Сир з вмістом жиру не більш як 40% мас.
24	Скрипки
25	Стаціонарні гаражні підіймачі
26	Тунець синій, або звичайний (<i>Thunnus thynnus</i>)
27	Нитки однокручені та багатокручені з нейлону або інших поліамідів
28	Тюльпани
29	Цукор для рафінування
30	Кондитерські вироби з цукру та їх замітники, виготовлені з цукрозамінників, з вмістом какао

Завдання 6.

1. Ознайомитися з основними розділами митного кодексу України.
2. За номером списку групи визначити розділ митного кодексу для проведення більш детального аналізу (табл. 1.5).
3. Зробити висновки по роботі, відобразивши можливі напрями вдосконалення митного кодексу.

Таблиця 1.5

Розподіл розділів митного кодексу для проведення більш детального аналізу

<i>Варіант</i>	<i>Розділ Митного кодексу</i>	<i>Варіант</i>	<i>Розділ Митного кодексу</i>
1	I Розділ	11	XI Розділ
2	II Розділ	12	XII Розділ
3	III Розділ	13	XIII Розділ
4	IV Розділ	14	XIV Розділ
5	V Розділ	15	XV Розділ
6	VI Розділ	16	XVI Розділ
7	VII Розділ	17	XVII Розділ
8	VIII Розділ	18	XVIII Розділ
9	IX Розділ	19	IXX Розділ
10	X Розділ	20	XX Розділ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Митні процедури

Мета заняття: сформувані у здобувачів розуміння сутності та економічного значення митних процедур, ознайомитися з базовими принципами та правилами реалізації митних процедур у світі, особливостями спрощення митних процедур відповідно до Рамкових стандартів ВМО.

Зміст заняття:

- 2.1. Визначення класифікації митних процедур та їх особливостей.
- 2.2. Аналіз базових правил Міжнародної конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур.
- 2.3. Порівняльний аналіз Рамкових стандартів безпеки Всесвітньої митної організації 2007 та 2021 років.
- 2.4. Визначення ролі інституту авторизованого економічного оператора в спрощенні реалізації митної політики.
- 2.5. Вивчення вимог до суб'єктів підприємництва щодо отримання статусу авторизованого економічного оператора.

Основні терміни і поняття: митні процедури, гармонізація, спрощення,

рамкові стандарти безпеки, авторизований економічний оператор.

Завдання для виконання на практичному занятті

Завдання 1.

Дослідити митні процедури для імпорту чи експорту товару з України в іншу країну або в Україну (на вибір студента).

Завдання 2.

Умови ІНКОТЕРМС 2020 розподіляють між продавцем та покупцем:

Зобов'язання: Хто за що відповідає у взаємовідносинах між продавцем та покупцем, наприклад, хто організовує перевезення або страхування товару, хто отримує транспортні документи та експортні або імпортні ліцензії тощо;

Ризик: де і коли продавець «постачає» товари, іншими словами, коли ризик переходить від продавця до покупця;

Витрати: Яка зі сторін відповідає за ті чи інші витрати, наприклад витрати на транспортування, упаковку, завантаження або розвантаження товару, а також витрати на перевірку або безпеку тощо.

В умовах ІНКОТЕРМС 2020 передбачено використання 11 правил, які поділені на два окремих класи.

Перший клас включає сім правил ІНКОТЕРМС 2020, які можуть застосовуватися незалежно від обраного виду транспорту і його кількості. Цей клас включає наступні терміни: EXW, FCA, CPT, CIP, DAP, DPU і DDP.

У другому класі правил пунктом поставки і місцем, до якого здійснюється перевезення товару покупцю, є порти, тому даний клас має назву «Для морського та внутрішнього водного транспорту». До нього відносяться наступні терміни: FAS, FOB, CFR і CIF.

Оберіть декілька типів поставок для аналізу і визначте особливості розподілу зобов'язань, ризиків та витрат між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Здійснення митних процедур щодо окремих видів товарів

Мета заняття: сформувати у здобувачів розуміння особливостей митного регулювання щодо окремих категорій товарів, ознайомити з нормативно-правовими актами, що визначають порядок їх митного оформлення, та навчити застосовувати відповідні митні процедури на практиці, розглянути специфіку митного контролю для різних груп товарів, включаючи ліки, електроенергію, транспортні засоби та гуманітарну допомогу, ознайомити з механізмами захисту прав інтелектуальної власності та відповідальності за порушення митних правил.

Зміст заняття:

3.1. Дослідження митного оформлення окремих категорій товарів: вимог до ввезення та сертифікації лікарських засобів, особливостей митного контролю та оподаткування електроенергії, порядку митного оформлення та розрахунків митних платежів.

3.2. Аналіз нормативно-правового забезпечення захисту прав інтелектуальної власності при митному оформленні та механізмів блокування імпорту товарів, що порушують права інтелектуальної власності.

3.3. Вивчення питання митного регулювання гуманітарної допомоги та пільгового оподаткування гуманітарного імпорту.

3.4. Розгляд поняття та видів контрабанди і юридичної відповідальності за порушення митних правил.

3.5. Дослідження впливу міжнародних стандартів на митне регулювання окремих видів товарів.

Основні терміни і поняття: митний контроль, митне оформлення, захист прав інтелектуальності власності, пільгове оподаткування, порядок ввезення та вивезення, товари, що визнаються гуманітарною допомогою.

Завдання для виконання на практичному занятті

Завдання 1.

Підприємство займається продажем нових легкових автомобілів з об'ємом циліндрів двигуна 3828 куб. см (двигун внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням та кривошипно-шатунним механізмом), імпортуючи їх в країну. Підприємство імпортує нові легкові автомобілі у кількості 3 шт. у вантажному автомобілі та один новий вантажний автомобіль об'єм двигуна 6800 куб. см. Загальна митна вартість легкових автомобілів становить 120000 євро, вантажного автомобіля – 85000 євро, курс НБУ на дату ввезення автомобілів – 45 грн/євро. За проведення контролю вантажного транспортного засобу, який перевозить 3 шт. легкових авто, нараховано єдиний збір.

Розрахувати митні платежі, які має сплатити підприємство.

1. Акцизний податок.

Ставка акцизного податку (Ставка) для відповідного легкового транспортного засобу визначається за формулою:

$$\text{Ставка} = \text{Ставка}_{\text{базова}} * K_{\text{двигун}} * K_{\text{вік}} \quad (1),$$

де Ставка_{базова} - ставка податку в євро за 1 штуку транспортного засобу та залежить від типу двигуна:

для бензинових двигунів:

- з об'ємом циліндрів до 3000 см³ (включно) – 50 євро;
- з об'ємом циліндрів понад 3000 см³ – 100 євро;

для дизельних (напівдизельних) двигунів:

- з об'ємом циліндрів до 3500 см³ (включно) – 75 євро;
- з об'ємом циліндрів понад 3500 см³ – 150 євро;

$K_{\text{двигун}}$ - коефіцієнт, що визначається діленням об'єму циліндрів двигуна внутрішнього згоряння відповідного транспортного засобу в куб. сантиметрах на 1000 см³;

$K_{\text{вік}}$ - коефіцієнт, що дорівнює кількості повних календарних років з року, наступного за роком виробництва відповідного транспортного засобу, до року визначення ставки податку (для нових транспортних засобів та транспортних засобів, що використовувалися до одного повного календарного року, коефіцієнт дорівнює 1, а для транспортних засобів, що використовувалися понад п'ятнадцять повних календарних років, коефіцієнт дорівнює 15).

Як приклад, автомобіль з бензиновим двигуном об'ємом 2010 см³, рік випуску – 2019 рік.

Ставка = Ставка_{базова} (50 євро) * $K_{\text{двигун}}$ (2,01) * $K_{\text{вік}}$ (5 років);
 $50 * 2.01 * 5 = 502$ євро.

Ставка податку для електричних легкових транспортних засобів (коди 8703 80 10 10, 8703 80 90 10 згідно з УКТ ЗЕД), оснащених виключно електричними двигунами (одним чи кількома), встановлено у розмірі 1 євро за 1 кіловат-годину ємності електричного акумулятора таких транспортних засобів.

Ставка податку для гібридних легкових транспортних засобів (коди 8703 10 18 00 (для транспортних засобів, що приводяться в рух тільки електричним двигуном, одним або кількома), 8703 80 10 90, 8703 80 90 90, 8703 90 00 00 згідно з УКТ ЗЕД) встановлено у розмірі 100 євро за 1 штуку.

2. Мито на авто становить 10% від її заявленої вартості. Для електрокарів мито складає 0%.

3. Ставка ПДВ становить 20 % від договірної (контрактної) вартості, але не нижче митної вартості, визначеної відповідно до Митного кодексу України, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і включаються до ціни товарів.

На електромобілі передбачено звільнення від сплати ПДВ до 01.01.2026.

Для кращого розуміння скільки податків потрібно заплатити за ввезення автомобіля з-за кордону скористайтеся калькулятором митної вартості та платежів при митному оформленні автомобіля.

Завдання 2.

Проаналізувати реальний кейс митного оформлення товару.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Основи переміщення через митний кордон пасажирів, їх багажу та валюти

Мета заняття: сформувати у здобувачів розуміння основних принципів митного регулювання при переміщенні пасажирів, їхнього багажу та валютних

цінностей через митний кордон України, ознайомити з нормативно-правовими актами, що регулюють митний контроль, порядком декларування особистих речей та валютних коштів, а також особливостями митного оформлення для різних категорій громадян, розглянути механізми спрощеного митного контролю і відповідальності за порушення митних правил.

Зміст заняття:

4.1. Визначення переліку документів, необхідних для перетину митного кордону громадянами. Встановлення категорій громадян, що підлягають спрощеному митному оформленню.

4.2. Ознайомлення з правилами декларування особистих речей.

4.3. Встановлення порядку митного контролю валютних цінностей.

4.4. З'ясування правил перетину митного кордону для резидентів та нерезидентів України.

4.5. Аналіз наслідків і відповідальності за порушення митних правил.

Основні терміни і поняття: валютні цінності, пасажирська митна декларація, ручна поклажа, супроводжуваний та несупроводжуваний багаж, обмеження на переміщення валюти, фінансовий моніторинг, митний огляд, спрощений митний контроль.

Завдання для виконання на практичному занятті

Завдання 1.

Громадянин України хоче ввести на територію України з-за кордону плодоовочеву продукцію (картопля – 100 кг, цибуля – 50 кг, морква – 100 кг) без оподаткування. Обґрунтуйте, у яких випадках це можливо та занотуйте, які документи необхідно пред'явити митному органу у даному випадку.

Завдання 2.

Проаналізувати особливості митного пасажирського декларування і заповнити пасажирську митну декларацію для сценарію перетину кордону.

Завдання 3.

Проаналізувати такий практичний кейс: громадянин України повертається з-за кордону з готівковою валютою у розмірі 12 000 євро. Які дії особа має виконати при проходженні митного контролю?

Завдання 4.

Пасажир перевозить у багажі ювелірні вироби та електроніку. Які правила митного оформлення застосовуються до цих товарів? Надайте коментарі до даного завдання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Митні процедури при переміщенні товарів різними видами транспорту

Мета заняття: сформувати у здобувачів розуміння особливостей митного регулювання при переміщенні товарів різними видами транспорту, ознайомити з нормативно-правовими актами, що визначають порядок митного оформлення, і навчити застосовувати відповідні митні процедури на практиці, розглянути специфіку митного контролю для різних видів транспорту, включаючи морський, авіаційний, залізничний, автомобільний та трубопровідний, розглянути питання транзиту, міжнародних поштових та експрес-відправлень, а також механізмів спрощеного митного оформлення.

Зміст заняття:

5.1. Аналіз впливу виду транспорту на митні процедури та особливості їх регулювання.

5.2. Оцінювання ефективності митного контролю при переміщенні товарів морським, авіаційним, залізничним та автомобільним транспортом.

5.3. Дослідження механізмів транзитного переміщення товарів та їх впливу на митні процедури.

5.4. Аналіз цифрових технологій у митному оформленні транспортних перевезень та їх вплив на ефективність митного контролю.

5.5. Дослідження механізмів спрощеного митного оформлення для міжнародних поштових та експрес-відправлень.

Основні терміни і поняття: митний контроль, митне оформлення, декларування, спрощене митне оформлення, вантажна митна декларація, транспортний документ, зона митного контролю, пункт пропуску через державний кордон, сертифікація товарів, міжнародні транспортні коридори, автоматизована система митного оформлення, електронний документообіг, логістичні операції, перевантаження товарів, митний супровід вантажів.

Завдання для виконання на практичному занятті

Митний тариф України – це систематизований згідно з УКТ ЗЕД перелік ставок ввізного мита, яким обкладаються товари при їх ввезенні на митну територію України. Митний тариф є основним інструментом тарифного регулювання зовнішньої торгівлі.

В основу товарної номенклатури Митного тарифу України покладено УКТ ЗЕД. Установлення та зміна ставок ввізних мит у Митному тарифі України здійснюється Верховною Радою України шляхом прийняття законів за поданням Кабінету Міністрів України. Фрагмент Митного тарифу України наведений в табл. 4.1.

Ввізні мита є диференційованими з *а розміром ставок* : *преференційні, пільгові, повні*.

Преференційні ставки ввізного мита (найменші, включаючи звільнення від сплати мита) застосовуються у разі встановлення будь-якого спеціального преференційного митного режиму згідно з міжнародними договорами за участю України.

Таблиця 4.1

Фрагмент Митного тарифу України

Код	Найменування	Ставки мита, %			Додаткова одиниця виміру та обліку
		<i>Преференційна</i>	<i>Пільгова</i>	<i>Повна</i>	
0409 00 00 00	Мед натуральний	–	13%	13%	-
0809 10 00 00	Свіжі абрикоси	5%	5%	-	-
0810 10 00 00	Свіжа полуниця	17%	17%	-	-
1005 90 00 00	Кукурудза	10%	10%	-	-

Пільгові ставки ввізного мита застосовуються до товарів, країна походження яких є Україна або є членом Світової Організації торгівлі СОТ або користується в Україні *режимом найбільшого сприяння*.

Повні (загальні) ставки ввізного мита, передбачені Митним тарифом України, застосовуються до товарів, що не задовольняють умовам застосування преференційних та пільгових мит (які походять з інших країн) або до товарів, країна походження яких невідома (у разі неможливості визначення країни походження).

Таким чином, виконання заходів тарифного регулювання зовнішньої торгівлі (регулювання зовнішньоекономічних операцій з використанням митного тарифу) припускає визначення:

- коду товару згідно з УКТ ЗЕД;
- ставок ввізного мита, встановлених Митним тарифом України;
- країни походження товару;
- митної вартості товару.

Класифікатор країн – <https://qdpro.com.ua/uk/direct/1?page=3>.

Завдання 1.

Ставка мита на імпортований товар складає 12%, а вартість товару – 1500 дол. за 1 тону. Визначте ціну товару в країні імпорту за 1 тону, якщо додатково нараховується акцизний збір у розмірі 8% від митної вартості.

Варіанти відповіді:

- а) 1764;
- б) 1800;
- в) 1680;
- г) 1700;
- д) інша відповідь.

Завдання 2.

Вартість партії товару – 5000 євро. Митна вартість включає фрахт і страхування у розмірі 10% від вартості товару. Ставка мита – 20%, а митний збір – 0,3%. Визначте загальну суму мита та митного збору в євро.

Варіанти відповіді:

- а) 1050,0;
- б) 1100,8;
- в) 1150,6;
- г) 1200,2;
- д) інша відповідь.

Завдання 3.

Контрактна вартість товару становить 2500 дол. Специфічна ставка мита становить 50 дол. США за 1 тону, а адвалорна ставка мита дорівнює 7% від митної вартості. Визначте загальну суму мита, якщо вага товару складає 2 тони.

Варіанти відповіді:

- а) 275;
- б) 290;
- в) 310;
- г) 335;
- д) інша відповідь.

Завдання 4.

Вартість товару за договором – 10,000 євро, курс НБУ становить 39,50 грн/євро. Фрахт і страхування складають 15% від договірної вартості. Повна ставка мита – 10%, пільгова – 5%, ПДВ – 20%. Визначте економію підприємця при використанні пільгової ставки мита.

Варіанти відповіді:

- а) 10,500 грн;
- б) 15,750 грн;
- в) 20,000 грн;
- г) 25,250 грн;
- д) інша відповідь.

Завдання 5.

Українське підприємство у м. Запоріжжя імпортує шоколад з Німеччини на умовах СРТ (м. Дніпро):

Товар – шоколад, 100 г;

Кількість – 10 000 од.;

Ціна – 1,3 євро/од.

Визначити: митну вартість товару, ставки і суми за митне оформлення товарів (мито, податок на додану вартість), загальну вартість розмитненого товару, собівартість та ціну реалізації одиниці товару.

Для розрахунків прийняти:

Транспортні витрати Гамбург – Ягодин 5% від рахунок-фактури, транспортні витрати Ягодин – Дніпро – 4% від рахунок-фактури, транспортні витрати Дніпро – Запоріжжя – 1000 грн.

Банківські послуги складають 0,1% вартості розмитненого товару.

Запланована норма прибутку 25%.

Курс валют: 1 євро = 45,15 грн.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Види митних режимів, умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування

Мета заняття: сформувати у здобувачів розуміння сутності поняття митного режиму, їх ролі та місця в митній справі, сутності, значення та мети митного оформлення товарів, розглянути митні формальності при митному оформленні товарів із використанням митної декларації, ознайомити з основами декларування товарів і транспортних засобів.

Зміст заняття:

5.1. Визначення сутності поняття митних режимів, їх роль і місце в митній справі.

5.2. Вивчення сутності, значення та мети митного оформлення товарів.

5.3. Характеристика митних документів та специфіка їх застосування.

5.4. Дослідження митних формальностей при митному оформленні товарів із використанням митної декларації.

5.5. Вивчення основ декларування товарів і транспортних засобів.

Основні терміни і поняття: митний режим, імпорт, реімпорт, експорт, реекспорт, транзит, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення, митний склад, вільна митна зона, безмитна торгівля, переробка на митній території, переробка за межами митної території, знищення або руйнування, відмова на користь держави, митне оформлення, митне декларування.

Завдання для виконання на практичному занятті

Завдання 1.

Детально ознайомитися з діючими митними режимами і розподілити їх за строками перебування в них будь-яких товарів. Занотувати в довільній формі.

Завдання 2.

Проаналізувати особливості митного оформлення та оподаткування товарів, поміщених в один із видів митних режимів (на вибір студента).

Завдання 3.

На умовах поставки DDP-Полтава на митну територію України з Угорщини на виконання контракту між резидентами ввозиться товар – вино виноградне натуральне, з додаванням рослинних екстрактів. Мета ввезення – випуск у вільний обіг. Ввезені 25 ящиків вина, в кожному ящику 10 пляшок, 0,5 л кожна. До ціни товару, що була фактично сплачена, включено усі витрати згідно з правилами ІНКОТЕРМС.

Митна вартість складає – 700 000 грн.

Країна походження товару – підтверджується сертифікатом про походження (Угорщина).

Митний огляд тривав 1 год. 45 хв. у робочий час.

Курс валюти 1 дол.США=23,00 грн; 1 Євро=25,00 грн.

Встановити код товару, ставку мита, ставку акцизного податку, нарахувати митні платежі.

Завдання 4.

Приватне підприємство «Альфа-М» (м. Харків) уклало контракт з фірмою «Рама» (Індія) на поставку в Україну чаю; зелений чай неферментований у первинних упаковках масою нетто 2.5 кг, в кількості 300 кг за ціною \$ 5/кг.

Товар надійшов у порт м. Одеси на пароплаві, у комплекті документів є сертифікат про надходження товару.

Умови поставки –CFR-Делі (Індія).

Продавець поніс витрати згідно з правилами ІНКОТЕРМС, які включені до вказаної ціни товару.

Українська сторона понесла витрати на страхування перевезення – \$ 1170.

Митний огляд тривав 3 год. у позаробочий час.

Встановити код товару, визначити митну вартість, нарахувати митні платежі. Курс валюти 1 дол. США=42,00 грн; 1 Євро=45,00 грн.

Завдання 5.

На адресу української фірми ТОВ «Арго» з Туреччини надійшов вантаж – огірки (код згідно з УКТЗЕД 0707 00 05 00) – 20 000 кг. Вага товару з урахуванням первинної упаковки – 20 250 кг. Митна вартість товару становить – 45 450, 00 грн. Ставка мита – 0,3 євро за 1 кг. Курс євро на момент подання митної декларації становить 45,00 грн за 1 Євро. Нарахуйте ввізне мито та ПДВ.

Завдання 6.

Український імпортер планує закупити партію шампанського (вина ігристого) іноземного виробництва. Імпортер отримав комерційну пропозицію

від посередника на поставку 50 000 л ігристого вина розлитого у діжки загальною вартістю 30 000 дол. США на умовах поставки FAS Варна (Болгарія). Комісійні посередника 2%. Вартість транспортування до порту Чорноморськ становить 5 000 євро. Страхова премія за угодою страхування передбачена у розмірі 400 євро. Вартість завантаження партії в Варні 500 євро. Вартість розвантаження партії з судна у Чорноморському порту становить 600 євро. Вартість перевезення до складу у м. Одеса – 1200 грн. Розмір ввізного мита в Україну становить 0,25 євро за 1 л. Ставка акцизного податку в Україні становить 11,65 грн. за 1 л. Ставка податку на додану вартість становить 20%.

Після ввезення партії товарів на митну територію України імпортер планує розмістити її на складі у м. Одесі. Вартість зберігання складає 3000 євро.

Розлив вина у пляшки 0,75 л, відповідне маркування та пакування складає 5000 євро.

Визначити собівартість пляшки шампанського (ігристого вина) 0,75 л. Офіційні курси валют: 1 євро – 44,78 грн., 1 дол. США – 42,38 грн.

Інформація щодо товару:

Показник

Найменування товару	шампанське
Країна походження	Франція
Кількість	50 000 л
Контрактна вартість	30 000 дол. США
Умови поставки	FAS Варна (Болгарія)
Ставка ввізного мита	0,25 євро/л
Ставка акцизного податку	11,65 грн./л
Ставка ПДВ	20%

Витрати:

Вартість транспортування до порту Чорноморськ	5000 євро
Страхова премія	400 євро
Комісійні посередника	2%
Вартість завантаження в м. Варна (Болгарія)	500 євро
Вартість розвантаження з судна у порту Чорноморськ	600 євро
Вартість перевезення до складу в м. Одеса	1200 грн.
Вартість зберігання на складі у м. Одеса	3000 євро
Розлив у пляшки 0,75 л	2000 євро
Маркування та пакування	3000 євро

Завдання 7.

В Україну ввозить партія товару з контрактною вартістю 95000 євро, курс НБУ=41,276 грн. Митний збір – 0,25 %; сума фрахту та страхування – 15% від купівельної ціни; повна ставка мита – 15 %, пільгова ставка мита – 7 %. Ставка акцизного збору = 10 %, ПДВ = 20 %. Витрати обігу 10%. Визначте питому вагу платежів при митному оформленні в ціні продажу, якщо мито розраховується за повною та пільговою ставкою. Визначте економію підприємця за умови застосування пільгової ставки.

Визначити продажну ціну на імпортовану продукцію за наданими умовами.

1. Контрактна вартість товару 75500 євро.
2. Курс НБУ на день сплати митних платежів 30,35 грн/євро.
3. Митний збір за оформлення митної декларації 0,3 %.
4. Сума фрахту 1250 євро.
5. Страхування вантажу 900 євро.
6. Мито 25%.
7. Акцизний збір на імпортовану продукцію 10%.
8. ПДВ на імпорт продукції 20%.
9. Питома вага витрат обігу до купівельної ціни 12%.
10. Умовна рентабельність 15%.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Митне оформлення та декларування

Мета заняття: сформулювати у здобувачів розуміння сутності поняття, значення та мети митного оформлення товарів, ознайомити з характеристиками митних документів та специфікою їх застосування, розглянути особливості подання пасажирської митної декларації.

Зміст заняття:

- 6.1. Розкриття сутності митного оформлення, визначення основних етапів та принципів проходження товарів через митні процедури.
- 6.2. Вивчення порядку митного декларування, ознайомлення з видами митних декларацій, правилами їх заповнення та подання.
- 6.3. Аналіз законодавчих вимог і розгляд ключових нормативно-правових актів, що регулюють митне оформлення та декларування.
- 6.4. Дослідження ролі митних органів, визначення функцій та повноважень митних служб у процесі оформлення вантажів.

Основні терміни і поняття: митне оформлення, митна декларація, митне декларування, звичайна, попередня, тимчасова, періодична, спрощена та додаткова декларації, кодування декларацій, вартісна межа декларування, терміни декларування, відомості.

Завдання для виконання на практичному занятті

Завдання 1.

Скласти приклад митної декларації для імпорту або експорту товару з урахуванням чинних законодавчих норм та правил.

Завдання 2.

Проаналізувати випадки порушень митного декларування, провести ґрунтовний аналіз прикладів помилок та можливих санкцій за неправильне оформлення митних документів.

Завдання 3.

Дослідити особливості застосування електронного декларування, дослідити сучасні цифрові системи митного оформлення та їхні переваги.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Цифрові інновації у сфері митного оформлення товарів

Мета заняття: сформувати у здобувачів розуміння цифрових митних інновацій, ознайомити із сучасними цифровими технологіями у сфері митного оформлення товарів, розкрити їхню роль у спрощенні митних процедур, підвищенні прозорості та ефективності митного контролю, розглянути впровадження автоматизованих систем митного оформлення, електронного документообігу, використання штучного інтелекту та блокчейн-технологій у митній сфері, проаналізувати процеси цифрової трансформації митниці, її впливу на міжнародну торгівлю та боротьбу з корупцією.

Зміст заняття:

8.1. Аналіз впливу цифрових технологій на митне оформлення товарів, їх роль у спрощенні процедур та підвищенні ефективності контролю.

8.2. Дослідження електронного документообігу у митній сфері, його значення для оптимізації процесів та зменшення бюрократичних бар'єрів.

8.3. Визначення ролі штучного інтелекту у митному контролі, його застосування для аналізу ризиків та виявлення порушень.

8.4. Аналіз використання блокчейн-технологій у митному оформленні, їх потенціал для забезпечення безпеки та достовірності даних.

8.5. Дослідження міжнародного досвіду цифровізації митних процедур та можливості його адаптації в Україні.

Основні терміни і поняття: електронний документообіг, автоматизована система митного оформлення, блокчейн у митному регулюванні, штучний інтелект у митному контролі, електронна митна декларація, митний брокер, митний аудит, ризик-орієнтований підхід у митному контролі, цифровізація митних процедур, цифрові митні інновації.

Завдання для виконання на практичному занятті

Завдання 1.

Проаналізуйте позитивні та негативні етичні аспекти використання штучного інтелекту у митному контролі. Сформууйте рекомендації щодо врахування етичних принципів при реалізації цифрової трансформації митниці.

Завдання 2.

Державна митна служба України почала оформлювати митні декларації в автоматичному режимі. Необхідно дослідити як це вплинуло на бізнес-процеси компаній, що займаються міжнародною торгівлею.

Завдання 3.

В Україні активно впроваджуються цифрові інструменти для митного оформлення. Проаналізуйте український та закордонний досвід впровадження цифрових інновацій на митниці і сформууйте перелік перспективних цифрових рішень для застосування на українській митниці.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Authorized Economic Operator. *Aeo.wcoomd.org* : website. URL: <https://aeo.wcoomd.org/>.
2. SAFE Framework of Standards 2021. *Wcoomd.org* : website. URL: <https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf>.
3. Герчаківський С. Д. Митна справа: навч. посіб. Тернопіль: Видавництво «Економічна думка», 2020. 290 с.
4. Годяк А. І., Ілюшик О. М., Павлович-Сенета Я. П. Митне право України : навч. посібн. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с.
5. Гребельник О. П. Митна справа : підручник / 4-те вид. оновл. та доповн. К.: Центр учбової літератури, 2014. 472 с.
6. Державна митна служба: діяльність, структура та завдання. *iaa.org.ua* : веб-сайт. URL: <https://iaa.org.ua/articles/state-customs-service-activities-structure-and-tasks/>.
7. Деякі питання визнання товарів гуманітарною допомогою та їх використання в умовах воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.03.2022 р. № 238. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/238-2022-%D0%BF#Text>.
8. Деякі питання отримання, розподілу, використання та обліку гуманітарної допомоги для задоволення потреб енергетики в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 р. № 824. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/824-2022-%D0%BF#Text>.
9. Єдине вікно для міжнародної торгівлі. *mof.gov.ua* : веб-сайт. URL: https://mof.gov.ua/uk/the_only_window_for_international_trade-472.
10. За 2024 рік товарообіг України склав \$112,3 млрд. *Державна митна служба України* : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-2024-rik-tovaroobig-ukrayini-sklav-1123-mlrd-1966>.
11. Звільнення від оподаткування митними платежами окремих товарів, що ввозяться громадянами. *zk.customs.gov.ua* : веб-сайт. URL: https://zk.customs.gov.ua/Zvil_nennia_vid_opodatkuvannia_tovariv__shcho_vvoziat_sia_hromadianamy.
12. Змінилися правила ввезення громадянами лікарських засобів в Україну. *Державна митна служба України* : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/zminilisia-pravila-vvezennia-gromadianami-likarskikh-zasobiv-v-ukrayinu-1442>.
13. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС. *Представництво України в Європейському Союзі* : веб-сайт. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>.

14. Індекс реформ: перезавантаження митниці та нові правила для митних брокерів. *ukrinform.ua* : веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3945173-indeks-reform-perezavantazenna-mitnici-ta-novi-pravila-dla-mitnih-brokeriv.html>.
15. Інформація для подорожуючих. *Державна митна служба України* : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/informatsiia-dlia-gromadian>.
16. Ківалов С. В., Кормич Б. А. Митна політика України : підручник. Одеса : Юридична література, 2001. 256 с.
17. Контрабанда. Що це і яка нова відповідальність. *legaid.gov.ua* : веб-сайт. URL: <https://legaid.gov.ua/publikatsiyi/kontrabanda-shho-cze-i-yaka-nova-vidpovidalnist/>.
18. Кузьменко О. В., Пастух І. Д., Дорогих В. М., Плугатир М. В. та ін. Митне право: навч. посібник. 2014. URL: https://arm.navs.edu.ua/books/mutne_pravo/parts/part7.html.
19. Микитенко Т. В., Мельник О. В., Сагайдак І. С. Розвиток інституту авторизованого економічного оператора в Україні в контексті імплементації міжнародних стандартів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-21>.
20. Митна політика та митна безпека України : монографія; за заг. ред. П. В. Пашка, І. Г. Бережнюка. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. 338 с.
21. Митна політика. *Міністерство фінансів України* : веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk/customs-policy>.
22. Митна справа : підручник / за ред. М. І. Крупки; [М. І. Крупка, О. В. Грін, О. Т. Замасло та ін.]. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 572 с.
23. Митне оформлення автомобіля. *Державна митна служба України* : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/mitne-oformlennia-avtomobilia>.
24. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
25. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Кіотська конвенція): Конвенція від 18.05.1973 р. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text.
26. Перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2025 рік. *7eminar.ua* : веб-сайт. URL: <https://7eminar.ua/news/1892-perelik-tovariv-eksport-ta-import-yakix-pidlyagaje-licenzuvannyyu-ta-kvot>.
27. Питання функціонування авторизованих економічних операторів. *Державна митна служба України* : веб-сайт. URL: <https://customs.gov.ua/en/deiaki-pitannia-funktsionuvannia-avtorizovanikh-ekonomichnikh-operatoriv>.
28. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 450. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF#Text>.
29. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Законодавство України* : веб-сайт. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

30. Президент України підписав закони щодо тимчасового спрощення митного оформлення авто з іноземною реєстрацією. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/prezident-ukrayini-pidpisav-zakoni-shchodo-timchasovogo-sproshchennia-mitnogo-oformlennia-avto-z-inozemnoiu-reiestratsiiei-487>.

31. Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2006.

32. Про гуманітарну допомогу : Закон України від 22.10.1999 р. №1192-XIV. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1192-14>.

33. Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20.02.2003 р. № 549-IV. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/549-15#Text>.

34. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 р. № 1011. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1011201-12#Text>.

35. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 р. № 929. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF#Text>.

36. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>.

37. Про затвердження положень про територіальні органи Держмитслужби: Наказ Державної митної служби України від 29.10.2020 р. № 489. *Customs.gov.ua : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-polozhen-pro-teritorialni-organi-derzhmitsluzhbi-237>.

38. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 428. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-%D0%BF#Text>.

39. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій за формою єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 р. № 651. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12#Text>.

40. Про затвердження Порядку застосування заходів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності та взаємодії митних органів з правовласниками, декларантами та іншими заінтересованими особами та Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України №281 від 09.06.2020 р. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0549-20#Text>.

41. Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики: Наказ Міністерства охорони здоров'я від 23.09.2009 р. № 690. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-09#n16>.

42. Про затвердження Порядку реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону: Наказ Міністерства фінансів України №648 від 30.05.2012 р. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1034-12#Text>.

43. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22.12.1998 р. № 330-XIV. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#n313>.

44. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12/ed20241115#Text>.

45. Про лікарські засоби : Закон України від 28.07.2022 р. № 2469-IX. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-20#Text>.

46. Про Митний тариф України : Закон України від 19.10.2022 р. № 2697-IX. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>.

47. Про особливості здійснення гуманітарної допомоги, яка перевозиться залізничним транспортом в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.03.2022 р. № 379. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379-2022-%D0%BF#Text>.

48. Про порядок встановлення та застосування правила адвалорної частки та виконання виробничих і технологічних операцій: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 р. № 1765. *Законодавство України : веб-сайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1765-2006-%D0%BF#Text>.

49. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України. *zk.customs.gov.ua : веб-сайт*. URL: https://zk.customs.gov.ua/Bil_she_pro_peremishchennia_tovariv_hromadianamy.

50. Пряме і непряме митне представництво: можливі сценарії декларування товарів та роль митного брокера. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/priame-i-nepriame-mitne-predstavnitstvo-mozhlivi-stsenariyi-deklaruvannia-tovariv-ta-rol-mitnogo-brokera-1825>.

51. Результати виконання митними органами фіскальної функції у

2024 році. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/rezultati-vikonannia-mitnimi-organami-fiskalnoyi-funktsiyi-u-2024-rotsi-1976>.

52. Русак Д. М. Практика митного регулювання в ЄС: навч. посіб. К., 2023. 300 с.

53. Статистика та реєстри. *Державна митна служба України : веб-сайт*. URL: <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>.

54. Структура Міністерства. *Міністерство фінансів України : веб-сайт*. URL: https://mof.gov.ua/uk/structure_of_the_ministry_of_finance

55. Український та зарубіжний досвід побудови митних органів: рекомендації для сучасної України: консультативна робота. *ier.com.ua : веб-сайт*. URL: http://www.ier.com.ua/files/Projects/Projects_2014/Trade_Facilitation_dialogue/Ukrainian_customs_service_Savarets_2017.pdf.

56. Шершун А. А. Митні правила в Україні : підручник. Х.: Факт, 2013. 512 с.

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Обруч Ганна Володимирівна

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ТА ІННОВАЦІЇ

Методичні вказівки
до проведення практичних занять для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти за
спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля»

В авторській редакції

Підписано до розміщення 25.06.2025. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 1,61. Обсяг 0,626 Мб. Зам. № 293/25.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна